

Instalator systemu mMedica

Dokumentacja użytkownika

wersja **1.1.5.2**
data **2007-08-24**

Spis treści

1.	Przygotowanie do instalacji	3
1.1.	Wymagania instalatora	3
1.2.	Wymagane elementy i możliwości instalacji	3
1.3.	Przed rozpoczęciem instalacji	3
2.	Scenariusze instalacji	4
2.1.	Pierwsza instalacja	4
2.1.1.	Instalacja jednostanowiskowa	4
2.1.2.	Instalacja systemu na serwerze sieciowym	9
2.1.3.	Instalacja aplikacji na stacji roboczej w sieci lokalnej	11
2.2.	Inicjalizacja i wstępna konfiguracja systemu mMedica	13
2.2.1.	Aktywacja systemu	14
2.2.2.	Migracja z Pakietu Świadczeniodawcy	15
2.2.3.	Końcowa konfiguracja	15
2.3.	Zarządzanie instalacjami	15
2.3.1.	Pobranie aktualizacji systemu z poziomu aplikacji mMedica	16
2.3.2.	Aktualizacja do nowszej wersji	19
2.3.3.	Instalacja i aktualizacja systemu, gdy jest dostępne połączenie z siecią Internet	20
2.3.4.	Zarządzanie bazami danych	24
3.	Problemy i rozwiązania	28
3.1.	Problemy z zainstalowaniem i uruchomieniem PostgreSQL	28
3.1.1.	Osobna instalacja PostgreSQL	28
3.1.2.	Instalacja mMedica w systemie operacyjnym Windows 2000	31
3.1.3.	Instalacja mMedica w systemie operacyjnym Windows Vista	32
3.2.	Problemy z podłączeniem do bazy podczas instalacji	34
3.2.1.	Połączenie ze zdalnym serwerem w sieci lokalnej	34

1. Przygotowanie do instalacji

1.1. Wymagania instalatora

- Wymagania sprzętowe takie same jak dla aplikacji mMedica – opisane w innych dokumentach.
- Dla systemów Windows 2000 / XP / 2003 / Vista możliwa jest instalacja z serwerem PostgreSQL i bazą danych systemu mMedica. W przypadku systemów Windows 2000 / Vista może być wymagana osobna instalacja oprogramowania PostgreSQL za pomocą oryginalnych instalatorów przy zastosowaniu odpowiedniej procedury instalacji (p. rozdział 3 *Problemy i rozwiązania*).
- Dla systemów Windows 2000 / XP / 2003 / Vista możliwa jest instalacja samej aplikacji ze zdalnym połączeniem do bazy danych systemu mMedica przez sieć lokalną.
- Na komputerze powinien być zainstalowany dowolny interfejs sieciowy z obsługą protokołu TCP/IP. W przypadku instalacji jednostanowiskowej i braku jakiegokolwiek karty sieciowej, należy zainstalować wirtualną kartę Microsoft Loopback i dla niej skonfigurować protokół TCP/IP (dotyczy tylko systemu Windows 2000).
- Na firewallu powinien być otwarty port TCP, po którym instalator oraz aplikacje będą się komunikować z serwerem PostgreSQL. Standardowo jest to port TCP **5432**.
- W przypadku, gdy po instalacji systemu mMedica wymagane jest wykonanie migracji danych, na komputerze musi być wcześniej prawidłowo zainstalowany Pakiet Świadczeniodawcy.

1.2. Wymagane elementy i możliwości instalacji

- Gdy jest dostępne połączenie z Internetem – do instalacji wymagany jest tylko program mmSetup.exe w jak najnowszej wersji. Po uruchomieniu Instalatora weryfikowana zostaje wersja programu, sprawdzana jest dostępność nowszych wersji i w razie konieczności zostaje pobrana z Internetu nowa (decyzję o pobraniu wersji podejmuje operator powiadomiony o tym fakcie). W czasie instalacji program pobiera z sieci wybrane pakiety, zawierające składniki systemu, określone wcześniej przez operatora.
- Gdy brak połączenia z Internetem – Instalatora można uruchomić bezpośrednio z płyty CD-ROM zawierającej pełny zestaw instalacyjny lub za pomocą programu instalacyjnego mmFullInstall.exe.
- Gdy jest dostępne połączenie z Internetem oraz pełny zestaw instalacyjny (na płycie CD-ROM lub jako program instalacyjny mmFullInstall.exe). Instalator niekoniecznie musi być w najnowszej wersji. W takim przypadku zalecane jest wykonanie pierwszej instalacji z dostępnego zestawu instalacyjnego, a po jej zakończeniu pobranie z Internetu nowszej wersji Instalatora (jest możliwe automatyczne pobranie nowszej wersji w trakcie pierwszej instalacji). Po jej pobraniu i uruchomieniu zostanie wykonana aktualizacja systemu. Dla skrócenia procesu aktualizacji do minimum, z Internetu pobierane są tylko te pakiety, których składniki uległy zmianie od ostatniej instalacji.

1.3. Przed rozpoczęciem instalacji

- Przed instalacją na komputerze należy zalogować się jako użytkownik z uprawnieniami lokalnego administratora.
- Instalację można wykonać tylko z poziomu lokalnej konsoli komputera. Ze względu na ograniczenia narzucone przez oprogramowanie PostgreSQL, instalacja nie jest możliwa przez zdalną konsolę.
- Na czas instalacji należy koniecznie wyłączyć wszystkie zbędne programy oraz nie powinno się wykonywać żadnych dodatkowych prac do momentu całkowitego zakończenia procesu instalacji.

2. Scenariusze instalacji

2.1. Pierwsza instalacja

Pierwsza instalacja pozwala na wybór rodzaju instalacji dla następujących przypadków:

- Instalacja jednostanowiskowa
- Instalacja bazy danych na serwerze sieciowym
- Instalacja aplikacji na stacji roboczej w sieci
- Instalacja zaawansowana

2.1.1. Instalacja jednostanowiskowa

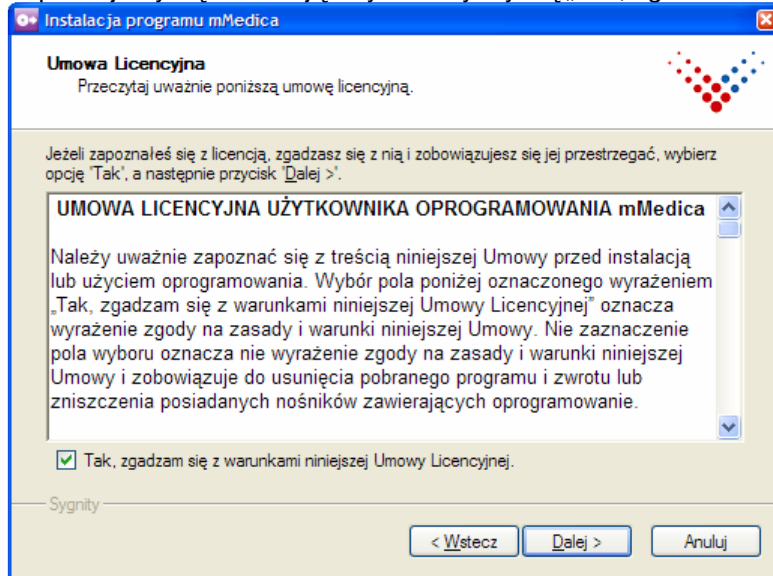
Ten typ instalacji wybieramy w przypadku, gdy w jednostce jest dostępny tylko jeden komputer lub dane ewidencyjne i rozliczeniowe systemu mMedica mają być dostępne tylko na jednej maszynie. Instalację jednostanowiskową wybieramy także w przypadku, gdy chcemy zainstalować na osobnym komputerze aplikację w wersji demonstracyjnej do treningów lub w celu zapoznania się z produktem. Tę instalację można wykonać na komputerze z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 2000, XP, 2003 lub Vista (w przypadku Windows 2000 i Vista proszę zaznajomić się z rozdziałem 3 *Problemy i rozwiązania* na stronie 28).

1. Uruchamiamy mmSetup.exe. Wyświetli się formularz powitalny.

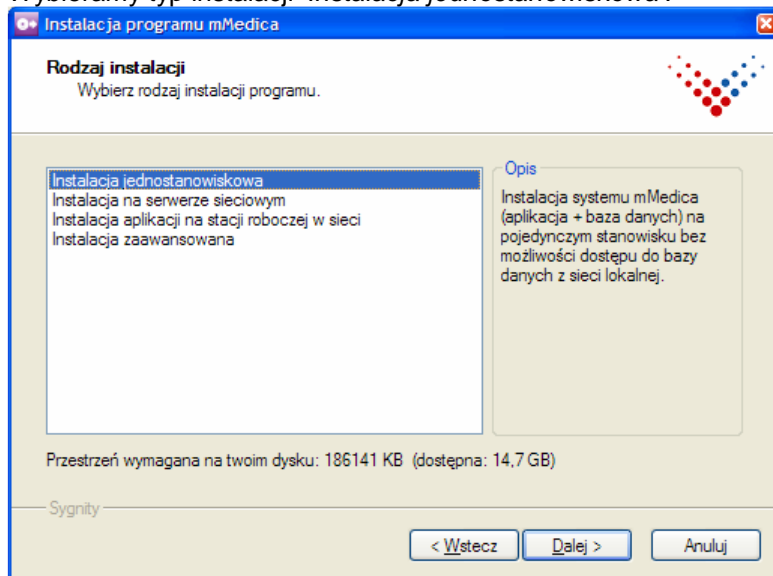
Naciskamy 'Dalej >'.
</p></div>

2. Zapoznajemy się z licencją i wybieramy myszą „Tak, zgadzam się z warunkami licencji.”

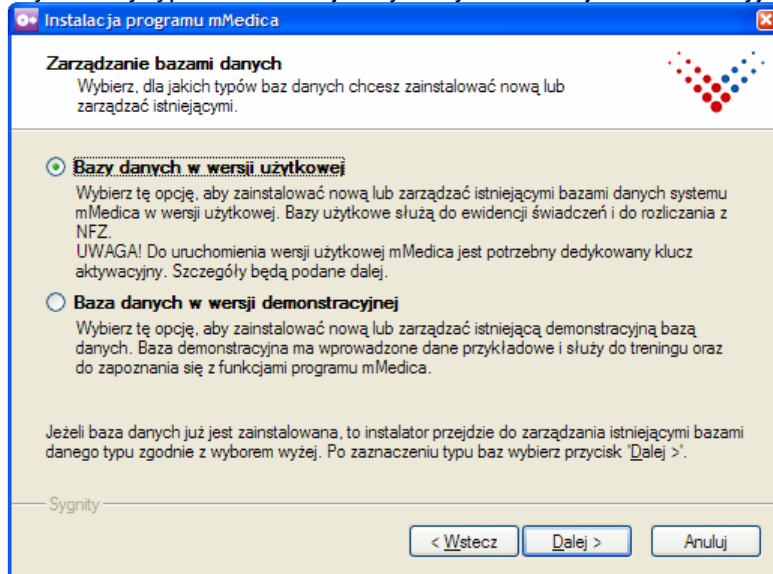
Naciskamy 'Dalej >'.

3. Wybieramy typ instalacji 'Instalacja jednostanowiskowa':

Naciskamy 'Dalej >'.

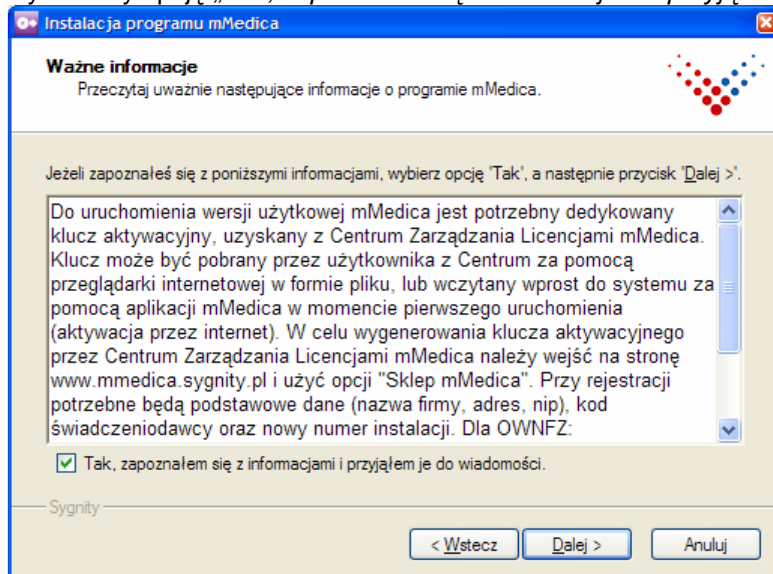
4. Wybieramy typ instalowanej bazy danych w wersji demonstracyjnej lub użytkowej.

Informacja: Po wykonaniu instalacji w każdej chwili będzie możliwość doinstalowania drugiej bazy danych.

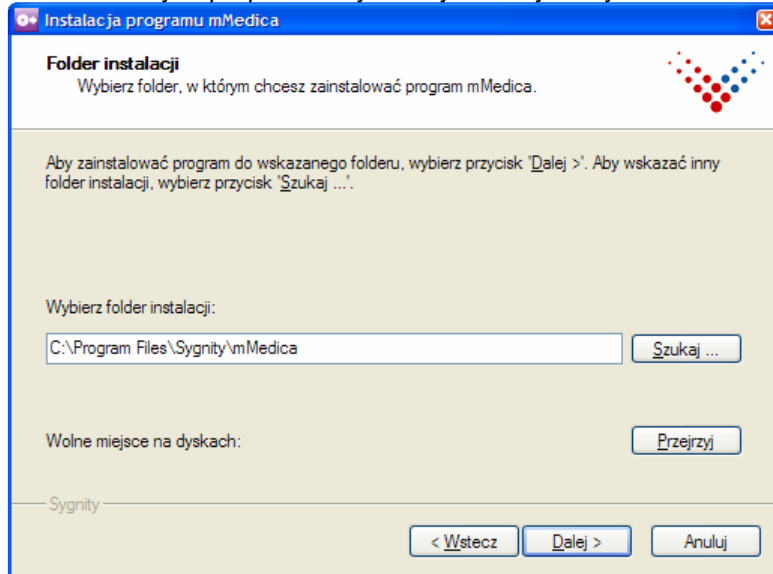
Naciskamy 'Dalej >'.

5. W przypadku instalowania bazy danych w wersji użytkowej wyświetli się formularz z ważnymi informacjami dotyczącymi licencjonowania i aktywacji systemu. Po zapoznaniu się z informacjami wybieramy opcję „Tak, zapoznałem się z informacjami i przyjąłem je do wiadomości”.

Naciskamy 'Dalej >'.

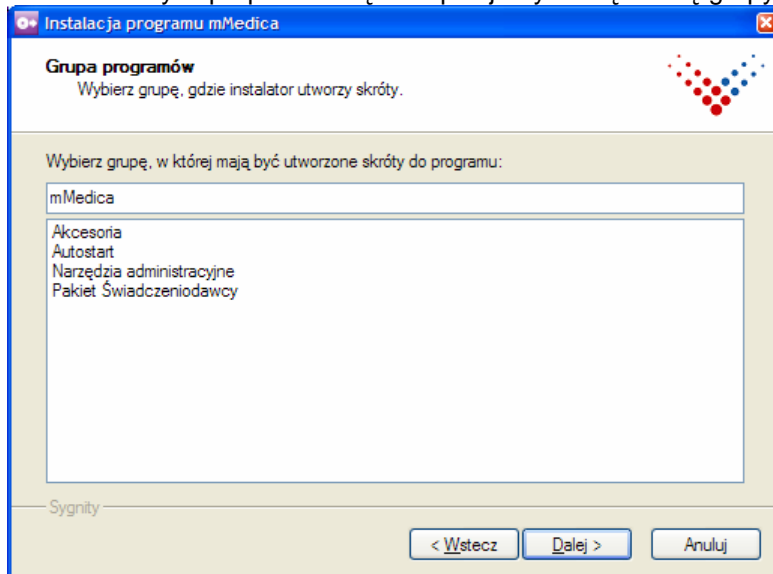
6. Zatwierdzamy zaproponowany lub wybieramy nowy folder instalacji dla aplikacji mMedica.

Uwaga! Nie wolno wybierać zasobów sieciowych.

Naciskamy 'Dalej >'.

7. Zatwierdzamy zaproponowaną lub wpisujemy nową nazwę grupy programów w menu Start.

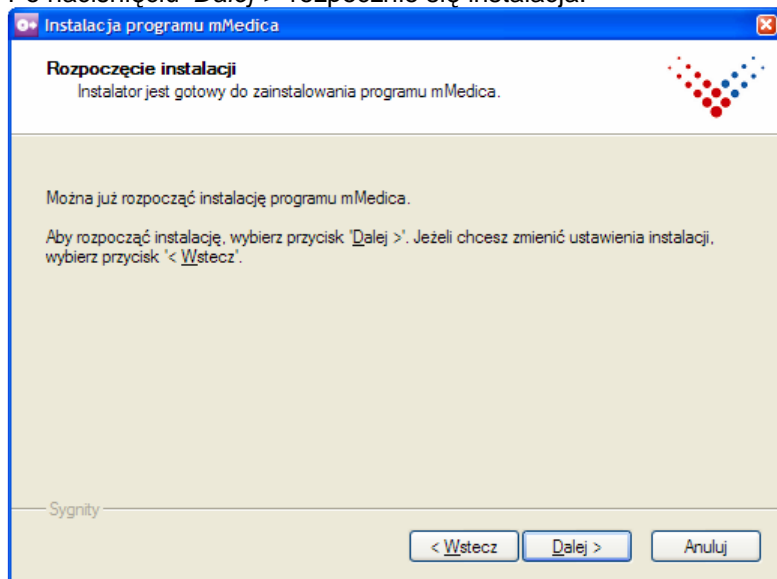

Informacja 1: Ta grupa programów będzie dostępna w Menu Start dla wszystkich użytkowników na tym komputerze. Dodatkowo instalator tworzy na Pulpicie ikonę do programu mMedica. Także ta ikona będzie dostępna dla wszystkich użytkowników.

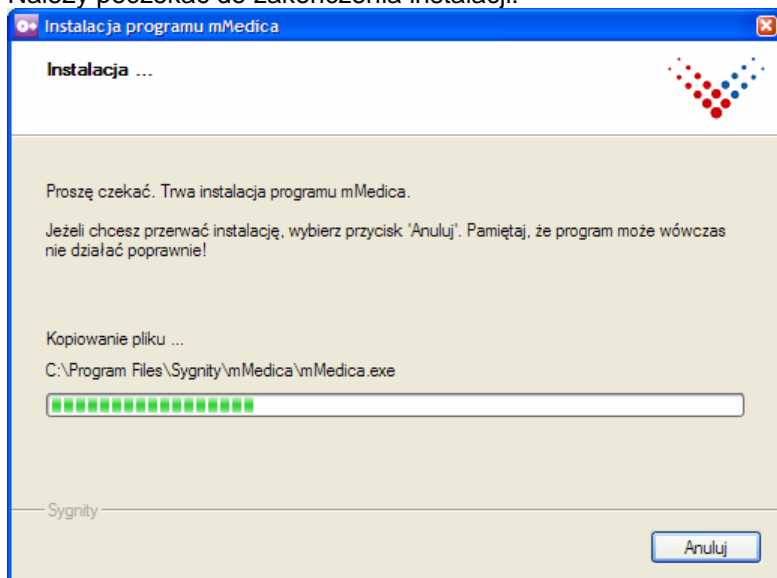
Informacja 2: Instalator tworzy także grupę PostgreSQL, która służy jedynie do celów administracyjnych i nie jest bezpośrednio związana z aplikacją mMedica.

Naciskamy 'Dalej >'.

8. Po naciśnięciu 'Dalej >' rozpocznie się instalacja.

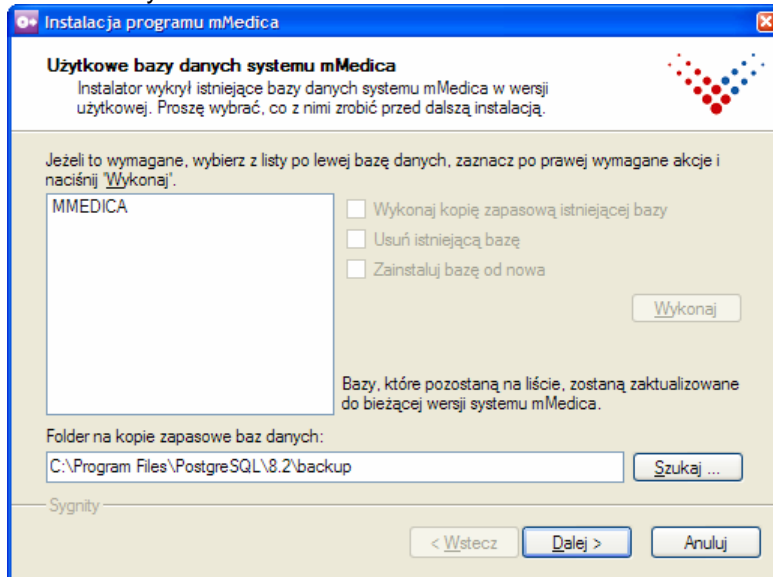

9. Należy poczekać do zakończenia instalacji:

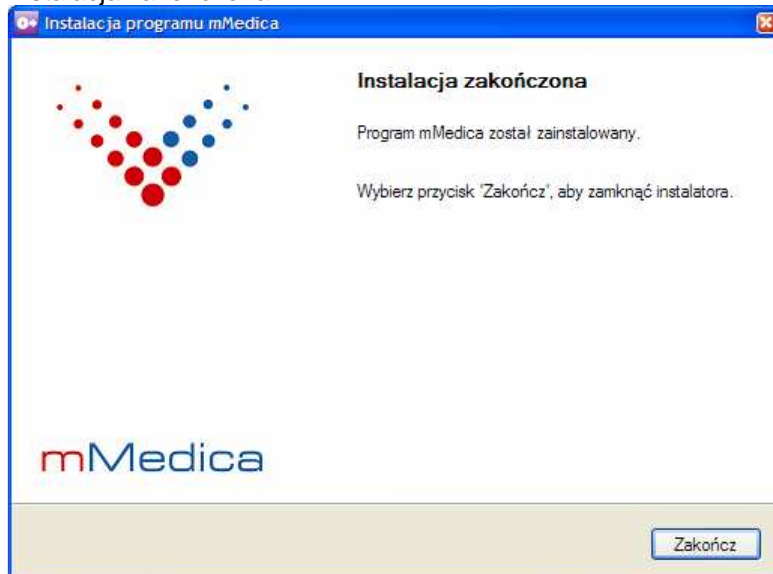
10. W przypadku, gdy przed instalacją na komputerze już była baza danych systemu mMedica (np. po odinstalowanej poprzedniej wersji systemu), wyświetli się formularz do zarządzania istniejącymi bazami danych:

Więcej informacji na temat zarządzania bazami danych jest podanych w punkcie 2.3.4 *Zarządzanie bazami danych* na stronie 24.

Naciskamy 'Dalej >'.

11. Instalacja zakończona.

Naciskamy 'Zakończ'. Program mMedica można uruchomić z odpowiedniej grupy w Menu Start lub z ikony 'mMedica' na Pulpicie.

2.1.2. Instalacja systemu na serwerze sieciowym

Ten typ instalacji wybieramy w przypadku, gdy system mMedica ma być dostępny na wielu maszynach w sieci lokalnej i przystępujemy do instalacji niezbędnego oprogramowania oraz bazy danych na komputerze centralnym, czyli serwerze, który będzie pełnił w systemie rolę składnicy danych.

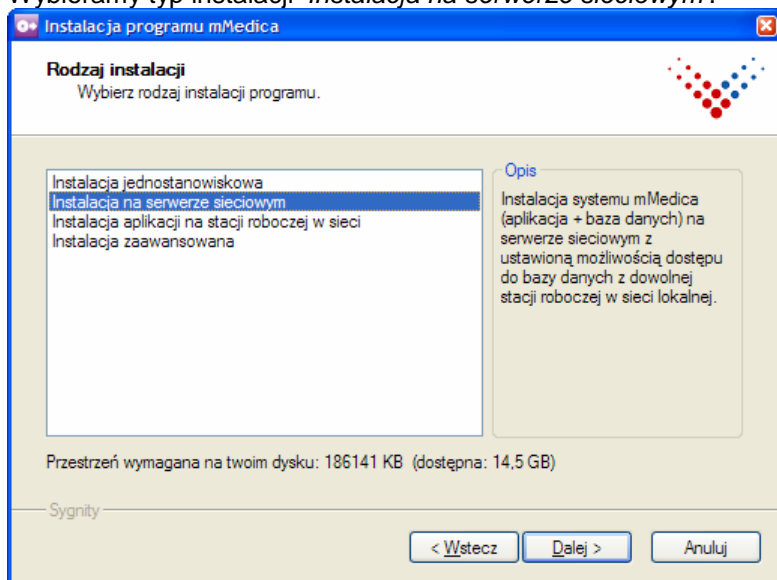
Tę instalację można wykonać na komputerze z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 2000, XP, 2003 lub Vista (w przypadku Windows 2000 i Vista proszę zaznajomić się z rozdziałem 3 *Problemy i rozwiązania* na stronie 28).

Uwaga 1 W małych sieciach lokalnych (do 3 komputerów) ten typ instalacji pozwala uruchomić w pełni funkcjonalny system mMedica z aplikacją i bazą danych na wybranym komputerze oraz konfiguruje bazę tak, żeby można było się do niej dostać z pozostałych stacji roboczych, na których trzeba będzie zainstalować samą aplikację mMedica bez bazy danych (p. następny punkt 2.1.3 *Instalacja aplikacji na stacji roboczej w sieci lokalnej* na stronie 11). Na pełną instalację systemu należy wybrać najsilniejszy i najbardziej niezawodny w działaniu komputer.

Uwaga 2 W dużych sieciach lokalnych wymagane jest wydzielenie osobnego komputera, który będzie pełnił rolę serwera. Dostęp do serwera powinien być zabezpieczony przed osobami postronnymi. Sama maszyna nie powinna być wykorzystywana do innych prac oprócz składowania danych. Należy mieć na uwadze, że serwer przechowuje dane osobowe, więc dostęp do nich powinien być zabezpieczony zgodnie z wymogami ustawy o ochronie danych osobowych.

Uwaga 3 W sieci lokalnej danej jednostki można zainstalować tylko jedną bazę danych w wersji użytkowej. Niedopuszczalne jest instalowanie wielu baz danych na różnych komputerach w sieci lokalnej. Takie praktyki mogą doprowadzić do błędów w rozliczeniach z OW NFZ.

1. Uruchamiamy mmSetup.exe. Wyświetlił się formularz powitalny. Naciskamy 'Dalej >'.
2. Zapoznajemy się z licencją i wybieramy myszą „Tak, zgadzam się z warunkami licencji.” Naciskamy 'Dalej >'.
3. Wybieramy typ instalacji 'Instalacja na serwerze sieciowym'.

Naciskamy 'Dalej >'.
4. Pozostałe kroki instalacji są identyczne, jak przy instalacji jedno stanowiskowej (p. punkt 2.1.1 *Instalacja jedno stanowiskowa* na stronie 4).
5. Po zakończeniu instalacji serwer bazy danych już jest uruchomiony i dostęp do bazy danych jest zapewniony przez sieć lokalną. Można przejść do etapu instalacji aplikacji na stacjach roboczych.

Informacja 1: Przy instalacji na stacjach roboczych będzie wymagane podanie parametrów połączenia do serwera. W tym celu należy zapamiętać następujące parametry serwera:

- Adres IP lub nazwa DNS serwera (w przypadku, gdy serwer ma adres IP ustalany dynamicznie z DHCP, wymagana jest jego nazwa DNS)
- Port nasłuchu – instalator na serwerze zawsze ustawia standardowy port TCP **5432**.

Informacja 2: Dostęp do bazy danych będzie dozwolony dla dowolnego komputera w dowolnej sieci (sieć 0.0.0.0 z maską 0.0.0.0). W przypadku, gdy na serwerze chcemy ograniczyć listę dozwolonych sieci, proszę się zapoznać z dodatkowymi uwagami w punkcie 3.2.1 *Połączenie ze zdalnym serwerem w sieci lokalnej* na stronie 34.

2.1.3. Instalacja aplikacji na stacji roboczej w sieci lokalnej

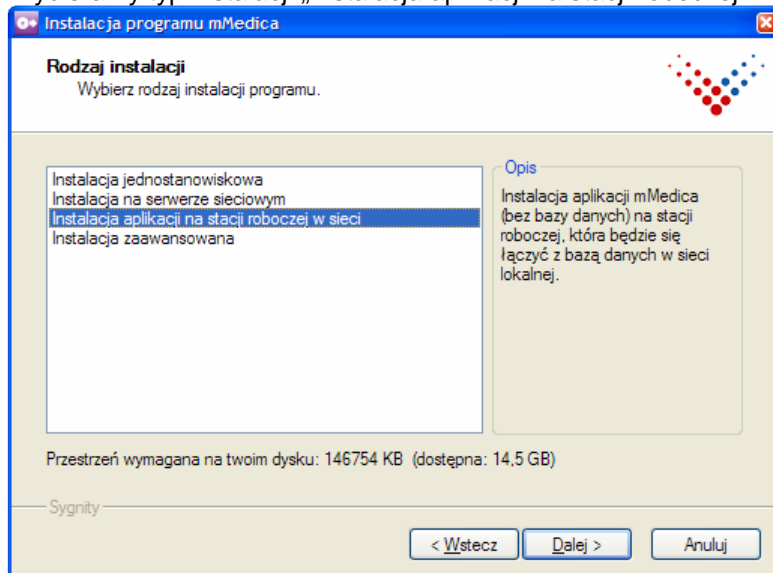
Ten typ instalacji wybieramy w przypadku instalacji na komputerze, który poprzez sieć lokalną jednostki będzie miał dostęp do bazy danych systemu mMedica zainstalowanej na serwerze danych. Zostaną zainstalowane niezbędne składniki wymagane do uruchomienia aplikacji mMedica oraz do zdalnego nawiązania połączenia z bazą danych przez sieć lokalną. Instalację powtarzamy na każdej stacji roboczej, która ma korzystać z danych systemu mMedica.

Tę instalację można wykonać na komputerze z zainstalowanym systemem operacyjnym Windows 2000, XP, 2003 lub Vista.

Uwaga! Wszystkie stacje robocze w sieci lokalnej danej jednostki muszą się łączyć z tą samą bazą danych systemu mMedica. Niedopuszczalne jest, aby dane ewidencyjne i rozliczeniowe były gromadzone i przetwarzane na różnych bazach danych. Takie praktyki mogą doprowadzić do błędów w rozliczeniach z OW NFZ.

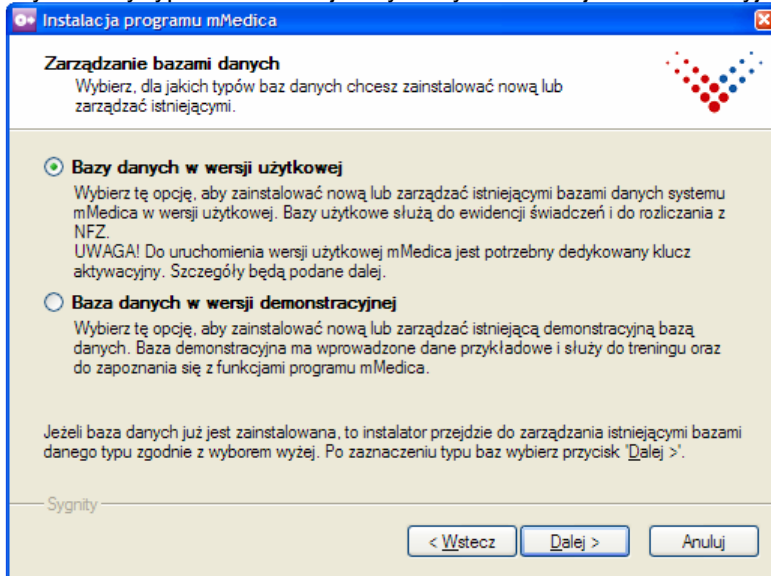
Informacja: Ten typ instalacji można także wykorzystać do zdalnego połączenia i instalacji bazy danych systemu mMedica (w wersji użytkowej lub demonstracyjnej) na niestandardowym serwerze PostgreSQL, np. zainstalowanym w systemie Linux.

1. Uruchamiamy mmSetup.exe. Wyświetli się formularz powitalny. Naciskamy 'Dalej >'.
2. Zapoznajemy się z licencją i wybieramy myszą „Tak, zgadzam się z warunkami licencji.” Naciskamy 'Dalej >'.
3. Wybieramy typ instalacji „Instalacja aplikacji na stacji roboczej w sieci”:

Naciskamy 'Dalej >'.
</p></div>

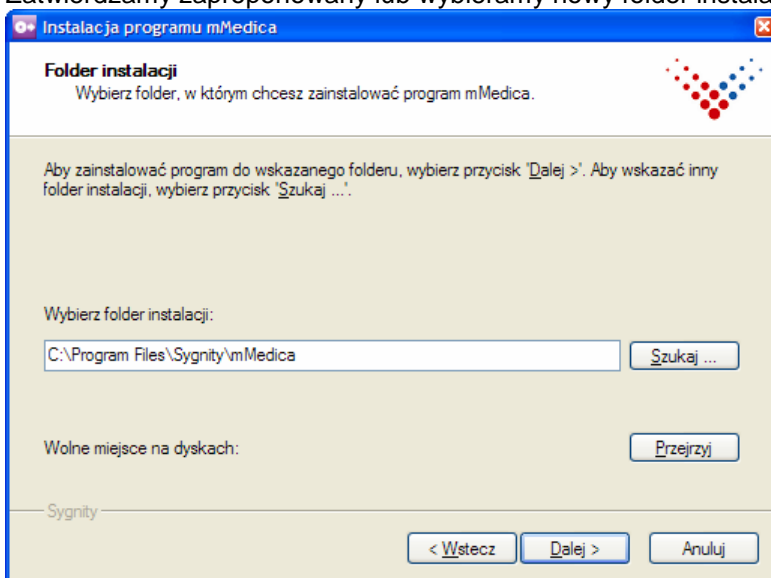
4. Wybieramy typ instalowanej bazy danych w wersji demonstracyjnej lub użytkowej.

Informacja: Jeżeli na serwerze sieciowym brakuje wybranej tutaj bazy danych, to instalator dokona zdalnej instalacji nowej bazy i w ten sposób będzie już dostępna na serwerze dla wszystkich. W ten sposób można instalować bazy danych systemu mMedica na specjalizowanych serwerach PostgreSQL, np. w systemie operacyjnym Linux.

Naciskamy 'Dalej >'.

5. W przypadku wyboru bazy danych w wersji użytkowej wyświetli się formularz z ważnymi informacjami dotyczącymi licencjonowania i aktywacji systemu. Po zapoznaniu się z informacjami wybieramy opcję „Tak, zapoznałem się z informacjami i przyjąłem je do wiadomości”. Naciskamy 'Dalej >'.
6. Zatwierdzamy zaproponowany lub wybieramy nowy folder instalacji dla aplikacji mMedica.

Uwaga! Nie wolno wybierać zasobów sieciowych. Każda stacja robocza powinna mieć zainstalowaną aplikację na dysku lokalnym – najlepiej w proponowanej lokalizacji.

Naciskamy 'Dalej >'.

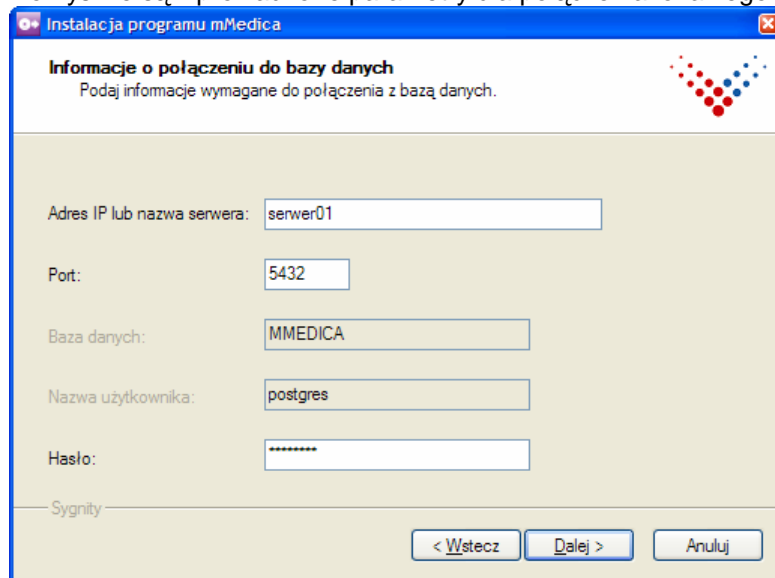
7. Zatwierdzamy zaproponowaną lub wpisujemy nową nazwę grupy programów w menu Start.

Informacja 1: Ta grupa programów będzie dostępna w Menu Start dla wszystkich użytkowników na tym komputerze. Dodatkowo instalator tworzy na Pulpicie ikonę do programu mMedica. Także ta ikona będzie dostępna dla wszystkich użytkowników.

Informacja 2: Instalator tworzy także grupę PostgreSQL, która służy jedynie do celów administracyjnych i nie jest bezpośrednio związana z aplikacją mMedica.

Naciskamy '*Dalej*' >.

8. Wprowadzamy informacje wymagane do połączenia z bazą danych na serwerze baz danych. Domyślnie są wprowadzone parametry dla połączenia lokalnego (domyślny adres jest „localhost”).

Należy podać następujące informacje:

- Właściwy adres serwera sieciowego. Można podać nazwę DNS serwera w sieci (np. serwer01) lub jego adres IP (np. 10.11.1.91). W przypadku, gdy serwer ma adres IP ustalany dynamicznie z DHCP, wymagane jest podanie jego nazwy DNS.
- Właściwy numer portu, po którym serwer nasłuchuje zleceń do baz danych. Jest to ten sam numer portu, który podano przy instalacji po stronie serwera. Domyślnie jest to port **5432** i w większości przypadków nie trzeba go zmieniać.
- Hasło – hasło użytkownika **postgres**. Należy pozostawić, jakie jest. Zmiany dokonuje się tylko w przypadku połączeń do niestandardowych serwerów PostgreSQL, np. zainstalowanych w systemie Linux.

Informacja: Nazwa bazy danych jest automatycznie wybierana przez Instalator i nie można jej zmienić: MMEDICA – dla bazy danych w wersji użytkowej, MMEDDEMO – dla bazy danych w wersji demonstracyjnej.

Naciskamy '*Dalej*' >.

9. Wyświetli się formularz '*Rozpoczęcie instalacji*'. Po naciśnięciu '*Dalej*' > rozpocznie się instalacja. Należy poczekać do zakończenia instalacji:
10. Po zakończeniu instalacji program mMedica będzie można uruchomić z odpowiedniej grupy w Menu Start lub z ikony '*mMedica*' na Pulpicie.

2.2. Inicjalizacja i wstępna konfiguracja systemu mMedica

Po zainstalowaniu nowej bazy systemu użytkowego mMedica konieczne jest dokończenie procesu instalacji poprzez inicjację systemu, składającą się z następujących czynności:

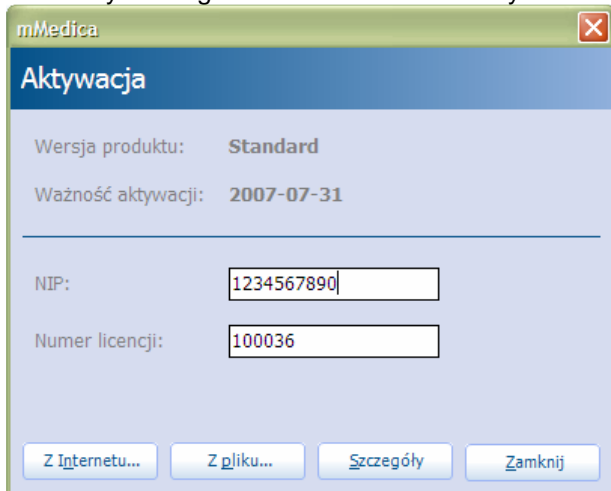
- aktywacja systemu,
- ew. migracja danych z Pakietu Świadczeniodawcy,

- końcowa konfiguracja.

W tym celu należy uruchomić aplikację mMedica i zalogować się do nowo utworzonej bazy danych jako predefiniowany użytkownik **ADMIN1**. W typowych sytuacjach, gdy zainstalowana jest tylko jedna baza danych, parametry logowania są automatycznie podpowiadane. W przeciwnym przypadku należy podać nazwę bazy danych (domyślnie: **MMEDICA**), użytkownika (**ADMIN1**) i jego hasło (**Admin1admin**).

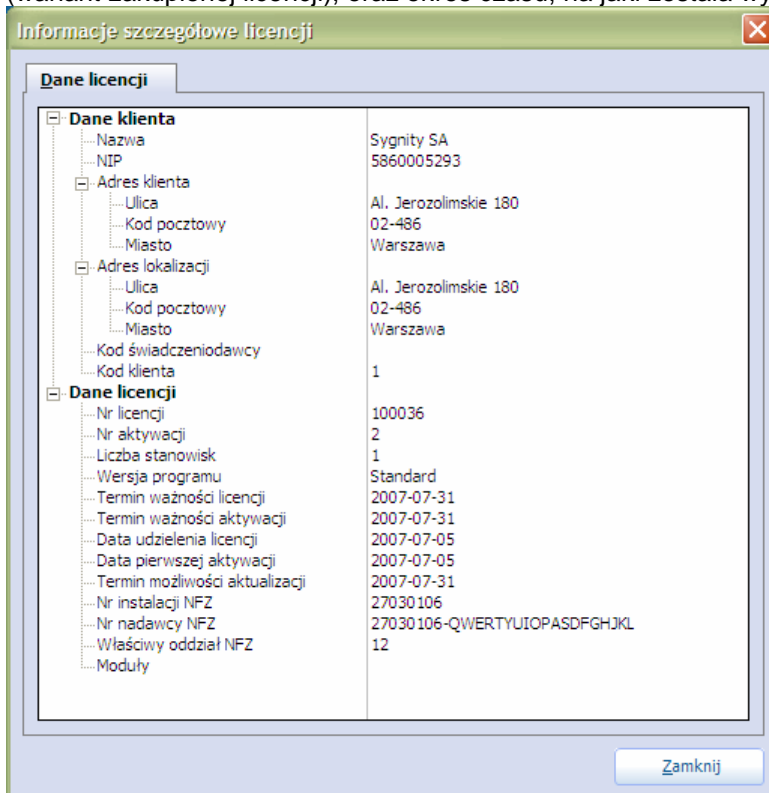
2.2.1. Aktywacja systemu

Po udanym zalogowaniu zostanie automatycznie uruchomiona czynność Aktywacji nowego systemu.

Aktywacja polega na wczytaniu klucza aktywacyjnego uzyskanego przez świadczeniodawcę z „Centrum Zarządzania Licencjami mMedica” (<http://www.mmedica.sygnity.pl/>). Klucz może być wczytany z pliku, pobranego wcześniej z ww. Centrum, lub pobrany na bieżąco z Centrum (konieczne jest aktywne połączenie z Internetem).

Wczytany klucz aktywacyjny określa m.in. zakres funkcjonalności, który będzie dostępny w systemie (wariant zakupionej licencji), oraz okres czasu, na jaki została wykupiona licencja.

Wczytanie klucza aktywacyjnego spowoduje także automatyczne ustawienie na podstawie klucza aktywacyjnego, kilku niezbędnych parametrów konfiguracyjnych – m.in. identyfikujących świadczeniodawcę i jego system oraz właściwy oddział NFZ.

Po wczytaniu klucza aktywacyjnego aplikacja zostanie zrestartowana i nastąpi przejście do drugiego etapu konfiguracji – opcjonalnej migracji z dotychczas użytkowanego systemu „Pakiet Świadczeniodawcy”.

2.2.2. Migracja z Pakietu Świadczeniodawcy

Migracja z Pakietu Świadczeniodawcy polega na przeniesieniu do mMedica wszystkich danych niezbędnych do kontynuowania rejestrowania świadczeń i rozliczania się z NFZ.

Po ponownym uruchomieniu aplikacji mMedica.exe i zalogowaniu się tak jak w pierwszym etapie inicjacji, nastąpi zapytanie o chęć przeprowadzenia migracji z PŚ. Migrację w praktyce powinny przeprowadzić wszyscy świadczeniodawcy dotychczas użytkujący Pakiet Świadczeniodawcy. Nie przeprowadzają jej tylko świadczeniodawcy użytkujący dotychczas inne systemy lub nie posiadający żadnego systemu informatycznego do rozliczania się z NFZ.

Migracja z PŚ, ze względu na konieczność zapewnienia kontynuacji i spójności dotychczasowych i nowych rozliczeń z NFZ, jest operacją jednorazową, tzn. może zostać wykonana tylko raz, przy inicjowaniu nowego systemu mMedica. Dlatego aplikacja mMedica upewnia się dwukrotnie o ew. rezygnacji z migracji.

UWAGA! Migracja oznacza, że rozliczanie z NFZ będzie od tej pory przeprowadzane z użyciem systemu mMedica. Niedopuszczalna jest kontynuacja rozliczania z NFZ za pośrednictwem PŚ i jednocześnie za pośrednictwem mMedica. Dlatego dokonanie migracji dokonuje jednocześnie dezaktywacji funkcji rozliczania w Pakiecie Świadczeniodawcy – od tej pory będzie można tylko przeglądać dotychczas zgromadzone dane (ale znajdują się one także w systemie mMedica, i tam można na nich operować).

Jeżeli użytkownik zdecyduje się na przeprowadzenie migracji z PŚ, zostanie automatycznie uruchomiona dedykowana aplikacja mmMigrPS.exe, a aplikacja mMedica zostanie zamknięta. Do czasu zakończenia procesu migracji nie jest możliwe zalogowanie się do systemu mMedica. Przebieg samego procesu migracji opisany jest w osobnej instrukcji „**mM-Migracja.pdf**”.

2.2.3. Końcowa konfiguracja

Po zakończeniu migracji (lub rezygnacji z niej), w celu zabezpieczenia dostępu do danych przez osoby niepowołane w nowo utworzonym systemie mMedica, należy ponownie uruchomić aplikację mMedica i zalogować się jako predefiniowany użytkownik ADMIN1. Następnie należy utworzyć nowego użytkownika z uprawnieniami administratora (pełne uprawnienia). Użytkownik ADMIN1 jest bowiem zasadniczo przeznaczony tylko do przeprowadzenia opisanej powyżej inicjacji systemu mMedica, a pozostałe prace techniczno-administracyjne powinny być już wykonywane poprzez 'własnego' użytkownika-administratora.

Po utworzeniu nowego użytkownika-administratora należy uruchomić ponownie aplikację i zalogować się na niego, a następnie dokończyć konfigurację systemu w wymaganym zakresie: ustawić różne parametry konfiguracyjne (np. nazwę świadczeniodawcy, tryb pracy systemu), dopisać innych użytkowników systemu itp.

2.3. Zarządzanie instalacjami

Zarządzanie instalacjami pozwala na zmianę lub aktualizację zainstalowanego systemu:

- Wykrycie i pobranie aktualizacji z poziomu aplikacji mMedica
- Aktualizacja do nowszej wersji
- Instalacja i aktualizacja systemu, gdy jest dostępne połączenie z siecią Internet
- Zarządzanie bazami danych (instalacja nowych, aktualizacja istniejących, dodatkowe czynności administracyjne).
- Dodanie lub usunięcie składników
- Naprawa bieżącej instalacji.

2.3.1. Pobranie aktualizacji systemu z poziomu aplikacji mMedica

Przy starcie aplikacji mMedica, jeżeli komputer posiada dostęp do Internetu, w okienku 'Komunikaty' pojawia się informacja o dostępności nowszych wersji mMedica.

Jeżeli posiadasz konto w systemie Centrum Zarządzania Licencjami mMedica to możesz przystąpić do aktualizacji twojej wersji mMedica. Jeżeli nie posiadasz go – skontaktuj się w sprawie aktualizacji z obsługującym Ciebie Partnerem Sygnity.

Klikając na odnośnik '[Przeczytaj więcej o tej wersji](#)' zostaniemy przeniesieni na stronę WWW, gdzie możemy się dowiedzieć co nowego pojawiło się w mMedica, np.:

Historia wydań produktu mMedica

Pobranie najnowszej wersji [użytkowej](#) lub [demonstracyjnej](#).

Opisy zmian w poszczególnych wersjach (w stosunku do wersji poprzedzającej):

[Wersja 1.1.1](#)

[Wersja 1.1.0](#)

[Wersja 1.0.9](#)

[Wersja 1.0.8](#)

[Wersja 1.0.7](#)

[Wersja 1.0.6](#)

[Wersja 1.0.5](#)

[Wersja 1 0 4](#)

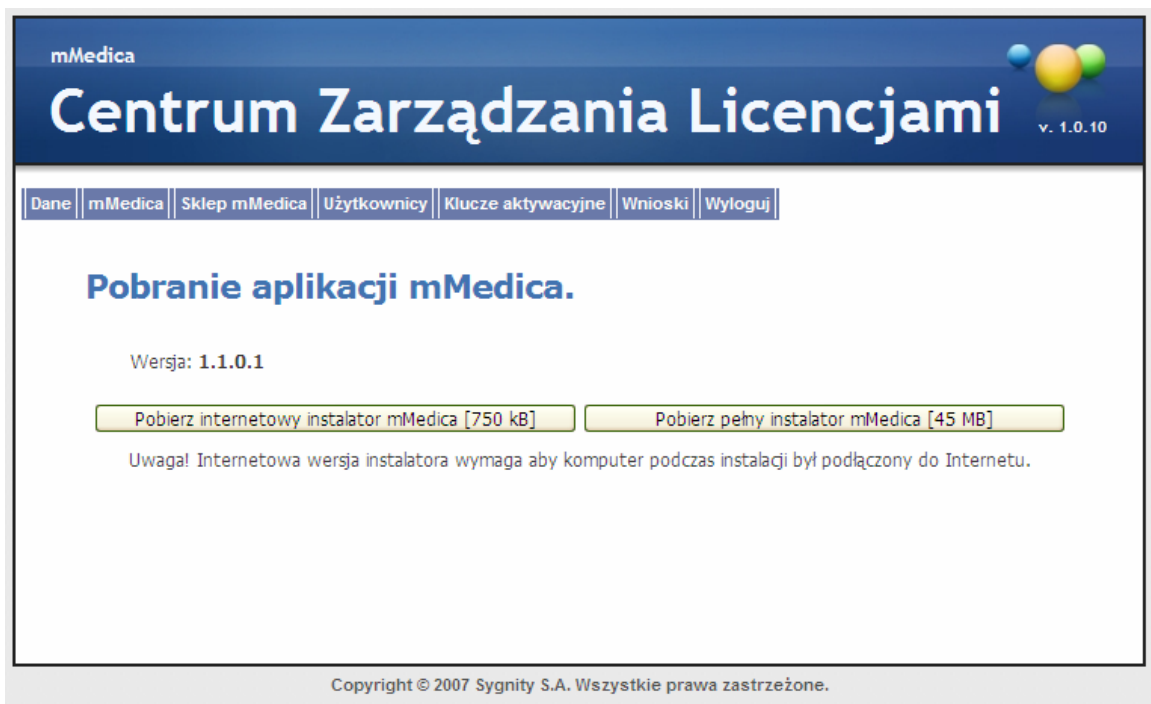
W przypadku wyboru odnośnika „Pobranie najnowszej wersji użytkowej” domyślna przeglądarka internetowa połączy się z Centrum Zarządzania Licencjami mMedica. Należy się zalogować do tego systemu używając swojego adresu email jako nazwy użytkownika. Pamiętaj o poprawnym wpisaniu kodu z obrazka.

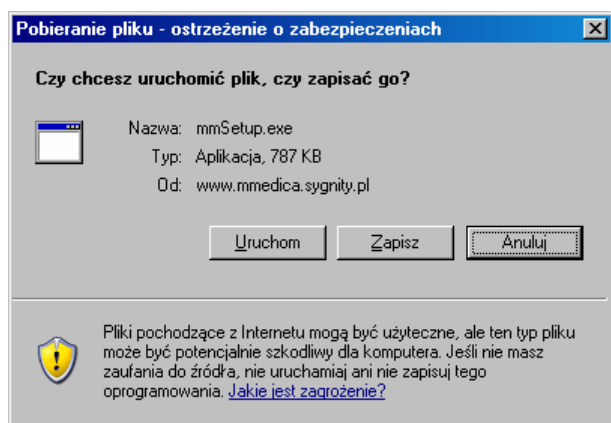
Po zalogowaniu wybierz:

mMedica > Pobierz mMedica

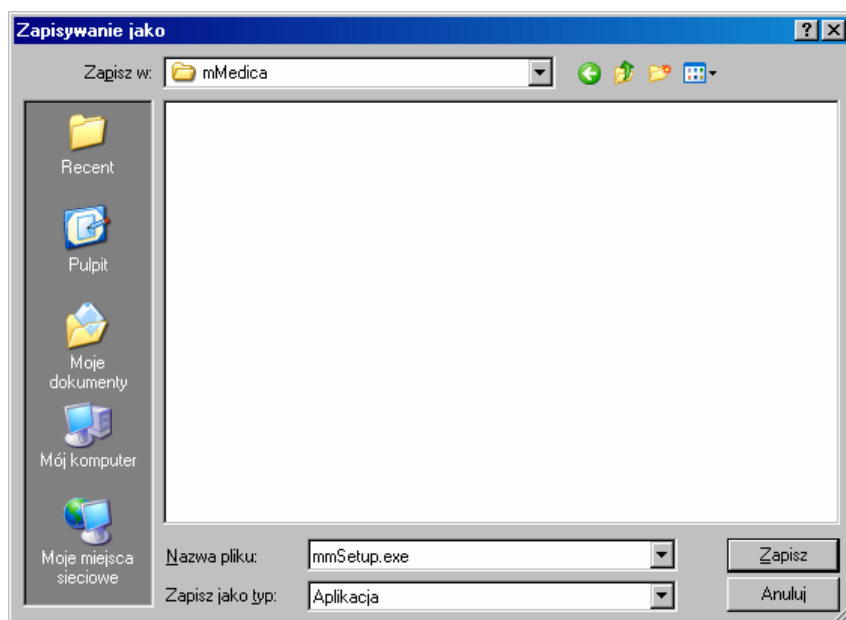
Ukaże się ekran umożliwiający pobranie instalatora (do wyboru – internetowy lub pełny instalator)

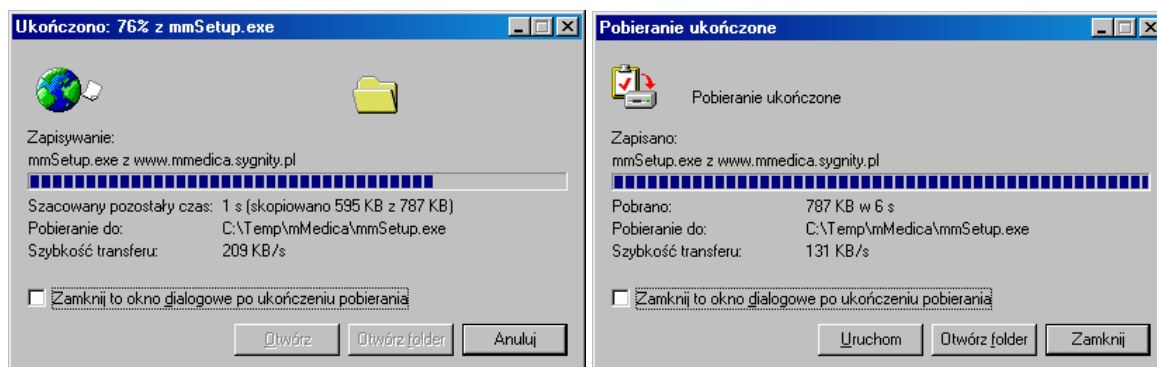
Po kliknięciu na jeden z przycisków pojawi się ekran pobierania pliku z Internetu.

Zapisz go na dysku w celu późniejszego uruchomienia.

Po wybraniu miejsca, gdzie ma być zapisany następuje rozpoczęcie pobierania aplikacji instalatora.

Kolejnym krokiem jest uruchomienie pobranego pliku instalatora, który powinien automatycznie uaktualnić aplikację mMedica oraz wszystkie bazy danych (p. punkt 2.3.2 *Aktualizacja do nowszej wersji* niżej).

2.3.2. Aktualizacja do nowszej wersji

Aktualizacja podnosi wersję systemu do najnowszej dostępnej. Aktualizacja polega na podmianie plików aplikacji na nowsze wersje oraz dostosowanie bazy danych do tej wersji.

Aktualizację systemu do nowszej wersji w środowisku sieciowym wykonujemy na każdym komputerze, na którym zainstalowano aplikację mMedica.

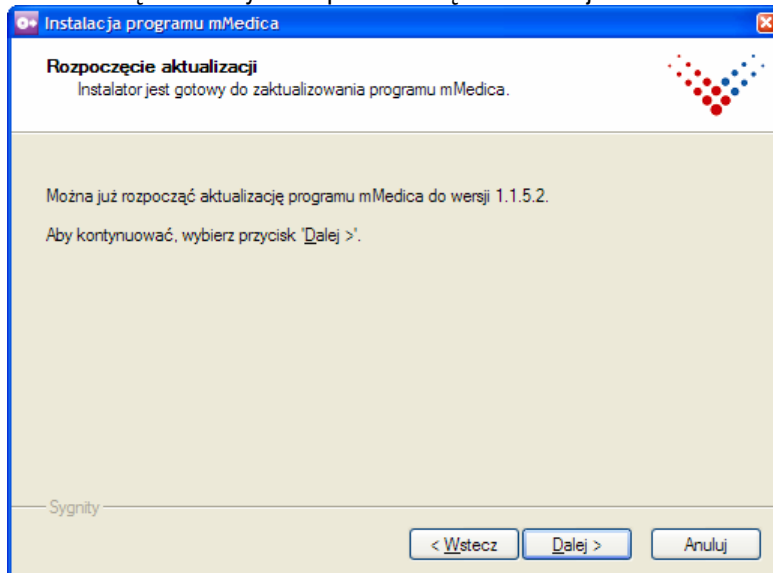
Informacja: Do wykonania aktualizacji wymagany jest tylko **mmSetup.exe** i połączenie z siecią Internet. W przypadku braku połączenia wymagane będą również wszystkie pliki pakietów *.gip dostarczone z nową wersją instalatora, lub – zamiast tego wszystkiego – pojedynczy plik **mmFullInstall.exe** zawierający pełną wersję instalatora.

1. Uruchamiamy mmSetup.exe (lub mmFullInstall.exe). Wyświetli się formularz powitalny:

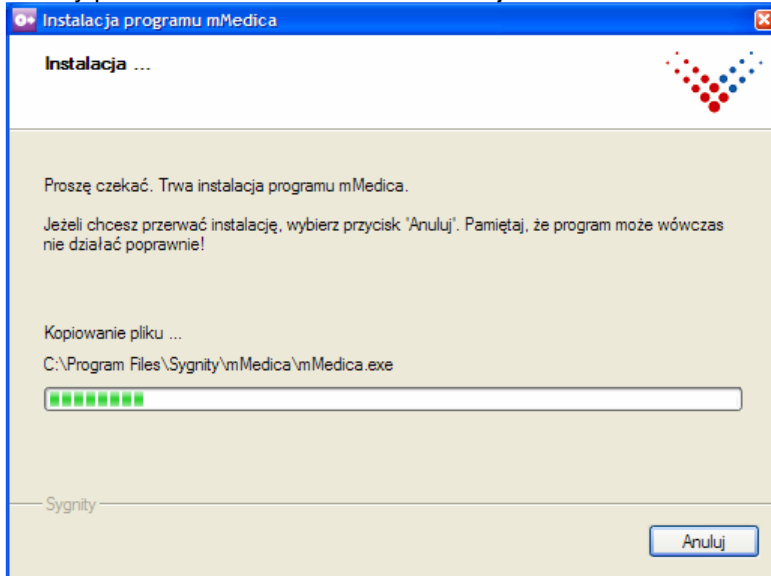

Naciskamy 'Dalej >'.

2. Po naciśnięciu 'Dalej >' rozpocznie się aktualizacja.

3. Należy poczekać do zakończenia instalacji.

Informacja: Zostaną zaktualizowane do najnowszej wersji wszystkie składniki systemu, które zostały wybrane przy pełnej instalacji. Żaden nowy składnik nie jest instalowany. Dodatkowo zostaną zaktualizowane po kolei wszystkie znalezione bazy danych systemu mMedica.

4. Aktualizacja zakończona.

Naciskamy 'Zakończ'. Program mMedica można uruchomić z odpowiedniej grupy w Menu Start lub z ikony 'mMedica' na Pulpicie.

2.3.3. Instalacja i aktualizacja systemu, gdy jest dostępne połączenie z siecią Internet

W przypadku dostępnego połączenia z Internetem Instalator przed rozpoczęciem instalacji weryfikuje aktualną wersję programu i sprawdza w sieci, czy jest dostępna nowsza. Jeżeli jest, to Instalator daje użytkownikowi do wyboru dwie opcje:

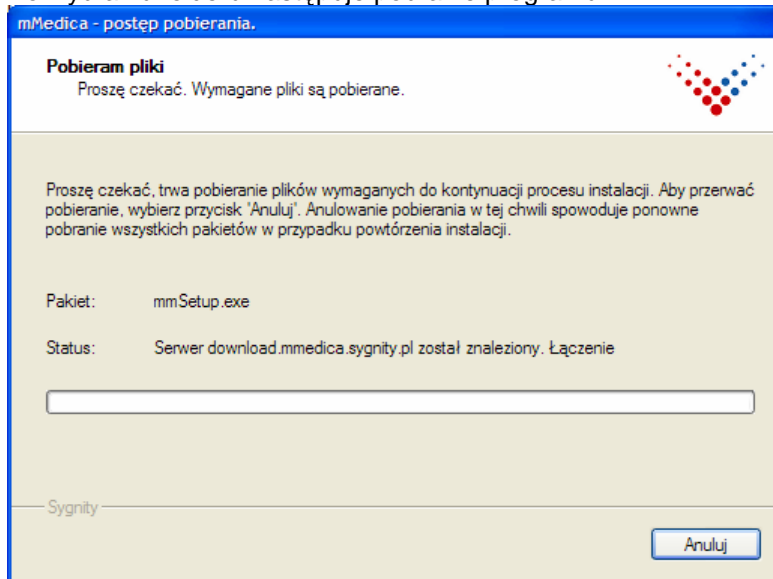
- Pobranie najnowszej aktualizacji i przerwanie bieżącej instalacji
- Kontynuację bieżącej instalacji.

1. Uruchamiamy mmSetup.exe. Wyświetlił się formularz powitalny. Naciskamy 'Dalej >'.

Zaznaczamy na liście właściwy folder i naciskamy 'OK'.

- Po wybraniu folderu następuje pobranie programu.

- Na końcu Instalator informuje o przerwaniu bieżącej instalacji.

Naciskamy 'OK'.

7. W przypadku, gdy operator zamiast pobierania nowszej wersji zdecydował się na kontynuację bieżącej instalacji, to następuje standardowy proces instalacji lub aktualizacji, jak to opisano w scenariuszach wyżej. Po zakończeniu instalacji Instalator jednak ponownie daje możliwość pobrania nowszej wersji.

Gdy wyświetlona na ostatnim formularzu opcja jest zaznaczona () , to po naciśnięciu przycisku 'Zakończ' wyświetli się formularz wyboru folderu, a następnie wykonane zostanie pobranie najnowszej wersji Instalatora.

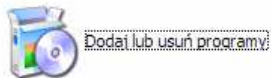
Informacja: Taki scenariusz jest dedykowany w przypadku, gdy już posiadamy pełną wersję Instalatora w poprzedniej wersji. Po wykonaniu pełnej instalacji pobieramy nowszą wersję Instalatora i w następnym kroku dokonujemy aktualizacji, podczas której zostaną pobrane tylko zmienione pakiety. Gdyby zamiast tego od razu pobrać nowszą wersję i nią wykonać pierwszą instalację, Instalator pobrałby z sieci wszystkie pakiety, co znacznie wydłużyłoby czas całego procesu instalacji.

2.3.4. Zarządzanie bazami danych

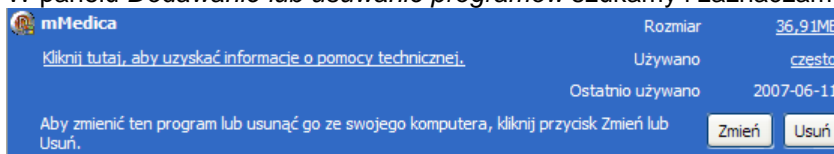
Tą opcję wybieramy w następujących przypadkach:

- Gdy obok bazy wcześniej zainstalowanej chcemy zainstalować nową. Np. w systemie jest dostępna baza w wersji demonstracyjnej (MMEDDEMO) i teraz – po zapoznaniu się z systemem – chcemy już uruchomić go w wersji użytkowej. Po instalacji obie bazy będą dostępne do wyboru w okienku logowania do aplikacji mMedica, jednak domyślnie będzie podpowiedziana nazwa nowej bazy danych.
- Gdy chcemy zarządzać istniejącymi bazami danych. Mechanizm zarządzania udostępnia następujące funkcje: kopia zapasowa bazy, usunięcie bazy, reinstalacja bazy od nowa. Zarządzanie bazami danych może się przydać, gdy zainstalowano bazę użytkową, dokonano migracji, jednak baza była używana jedynie do celów testowych (np. w ramach pilotażu). W momencie, gdy chcemy uruchomić system od nowa (na czysto), w opcji zarządzania wybieramy usunięcie istniejącej i reinstalację bazy od nowa.

1. Uruchamiamy instalatora w tej samej wersji, którą instalowaliśmy lub aktualizowaliśmy ostatnio system mMedica. Można to wykonać na dwa sposoby:
  - a. Bezpośrednio uruchamiamy **mmSetup.exe** w tej samej wersji, co zainstalowany system.
  - b. Wybieramy zmianę programu z Panelu sterowania:
    - Z menu *Start* wybieramy *Ustawienia / Panel sterowania*.
    - W Panelu sterowania wybieramy ikonę:

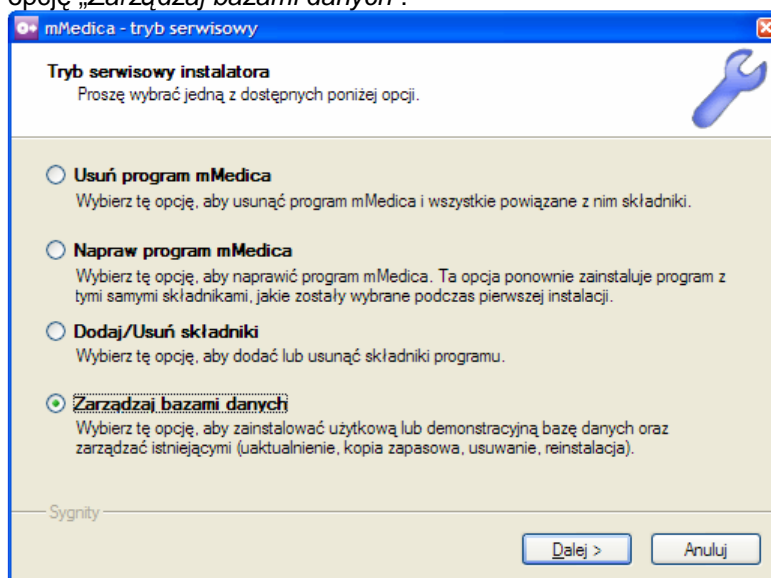

- W panelu *Dodawanie lub usuwanie programów* szukamy i zaznaczamy pozycję **mMedica**:

Wybieramy przycisk **Zmień**.

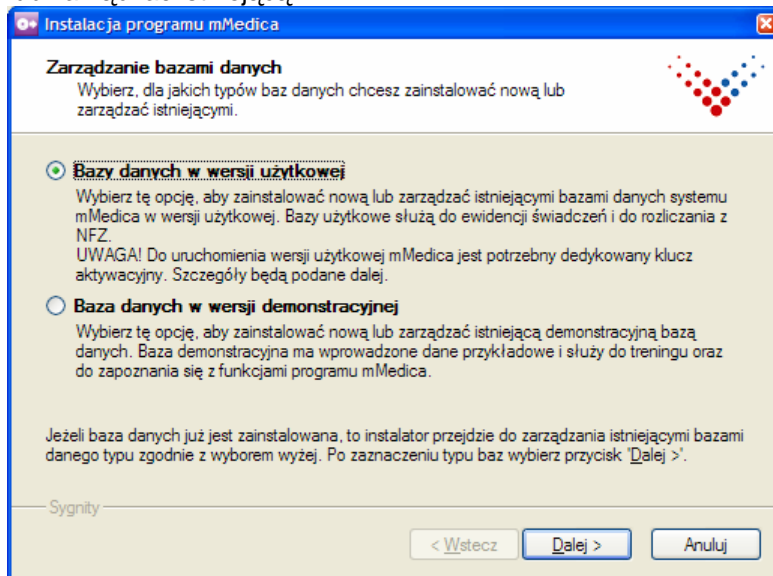
2. Instalator uruchamia się w trybie serwisowym. W panelu *mMedica – tryb serwisowy* wybieramy opcję „*Zarządzaj bazami danych*”:

Naciskamy '*Dalej >*'.

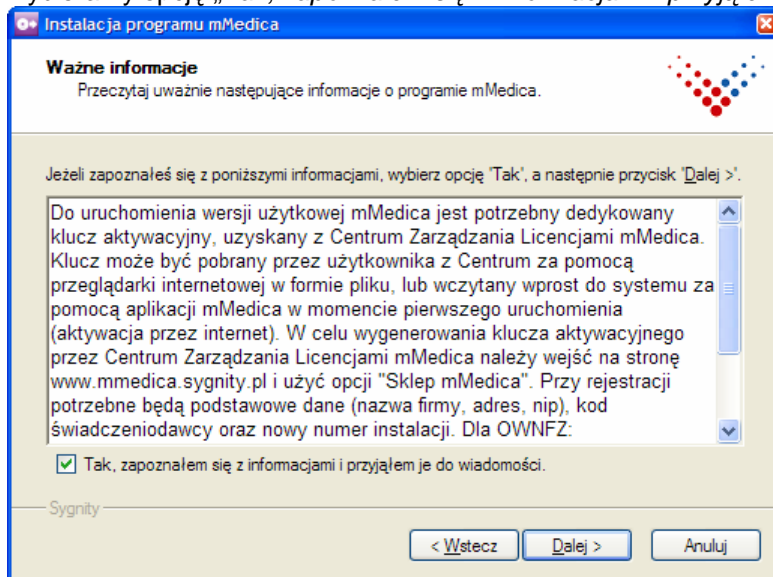

3. W opcjach instalacji domyślnie jest zaznaczona ta baza, która była ostatnio instalowana bądź aktualizowana. Myśłą należy zaznaczyć właściwy typ bazy danych, którą chcemy zainstalować lub zarządzać istniejącą:

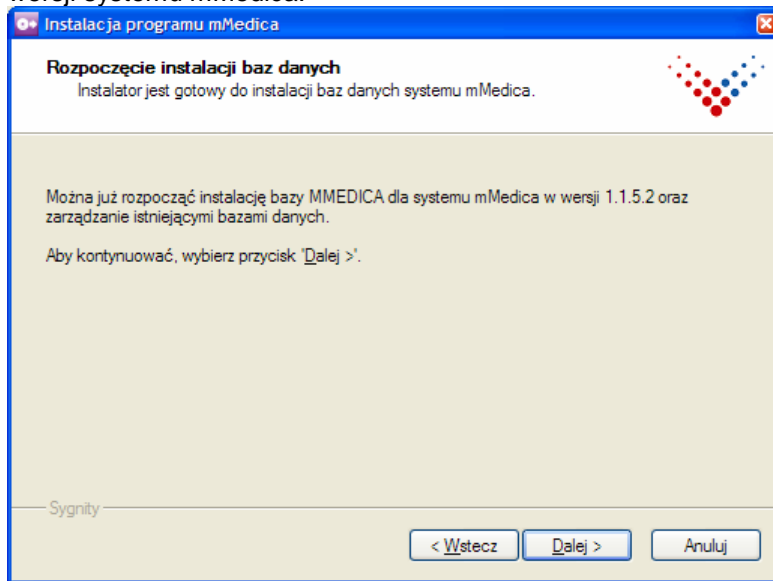
Naciskamy 'Dalej >'.

4. W przypadku wyboru bazy danych w wersji użytkowej wyświetli się formularz z ważnymi informacjami dotyczącymi licencjonowania i aktywacji systemu. Po zapoznaniu się z informacjami wybieramy opcję „Tak, zapoznałem się z informacjami i przyjąłem je do wiadomości”.

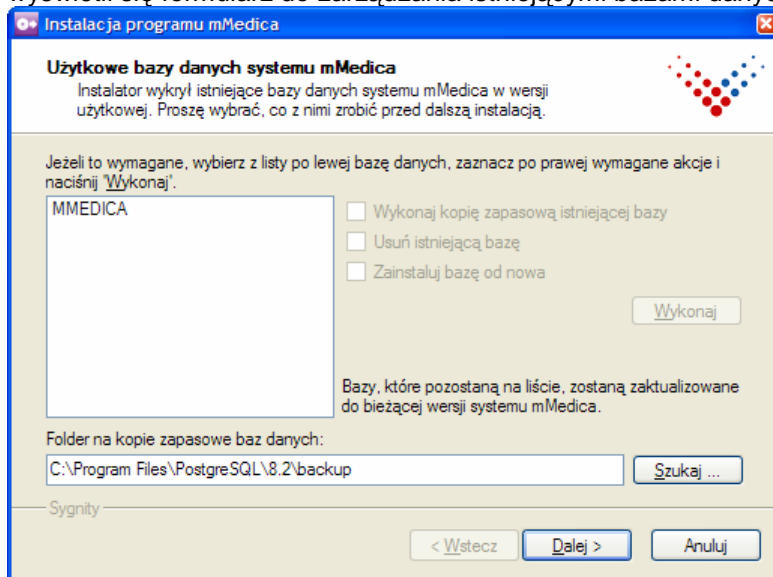
Naciskamy 'Dalej >'.

- Wyświetla się formularz potwierdzający rozpoczęcie instalacji nowej bazy danych w wymaganej wersji systemu mMedica:

Naciskamy 'Dalej >'.

- Po uruchomieniu procesu nastąpi próba połączenia i weryfikacja istniejących baz danych systemu mMedica.
- W przypadku, gdy baza wybranego typu (użytkowa lub demonstracyjna) już jest zainstalowana, wyświetli się formularz do zarządzania istniejącymi bazami danych:

Jeżeli chcemy wykonać jakąkolwiek czynność administracyjną na wybranej bazie, to:

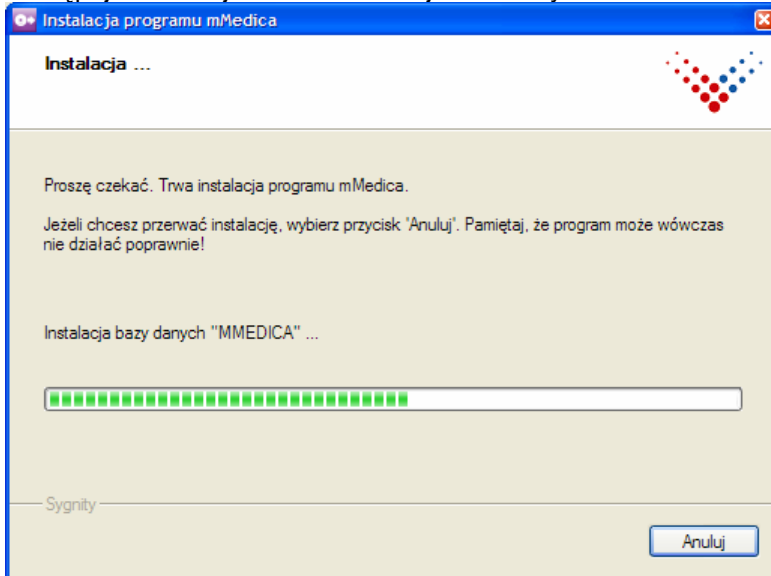
- Zaznaczamy bazę w liście po lewej.
- Wybieramy opcje zarządzania po prawej, które chcemy: wykonanie kopii zapasowej bazy, usunięcie bazy, zainstalowanie w jej miejsce nowej – czystej.
- Naciskamy przycisk „Wykonaj”.
- Zostaniemy poinformowani o zakończeniu akcji. Baza, którą usunięto, zniknie z listy. Bazy, które pozostaną na liście, zostaną zaktualizowane do bieżącej wersji systemu mMedica.

Uwaga! Usunięcie istniejącej bazy spowoduje bezpowrotną utratę danych. Dlatego opcji zarządzania należy używać ostrożnie. Przed wykonaniem akcji są wyświetlane odpowiednie ostrzeżenia, w których należy potwierdzić kontynuację.

Informacja: Opcja „Wykonaj kopię zapasową istniejącej bazy” może być nieaktywna. Spowodowane to jest brakiem zainstalowanych narzędzi do zarządzania bazami danych (m.in. programu *pg_dump.exe* do wykonywania kopii zapasowych). W takim przypadku należy uruchomić instalatora w trybie serwisowym, wybrać opcję „Dodaj/Usuń składniki” i na liście składników zaznaczyć do instalacji pozycję „Narzędzia wiersza poleceń” dostępną w grupie składników „PostgreSQL”.

Po wykonaniu wszystkich zaplanowanych czynności administracyjnych, naciskamy ‘Dalej >’.

8. Następuje instalacja i/lub aktualizacja baz danych:

Informacja: System po kolei instaluje i aktualizuje bazy danych wymienione na liście zarządzania, ale aktualizacja jest także dokonywana na bazach innego typu. Przykładowo zostanie zaktualizowana do bieżącej wersji baza demonstracyjna, o ile istnieje.

9. Wyświetla się formularz potwierdzający zainstalowanie wybranej bazy danych oraz aktualizację do najnowszej wersji pozostałych baz danych.

Naciskamy ‘Zakończ’. Od teraz można się podłączyć do każdej z wymienionych baz w aplikacji mMedica.

3. Problemy i rozwiązania

3.1. Problemy z zainstalowaniem i uruchomieniem PostgreSQL

3.1.1. Osobna instalacja PostgreSQL

Instalator systemu mMedica zapewnia instalację kompletnego środowiska serwera PostgreSQL w wersji 8.2.4. Proces instalacji i uruchomienia serwera oraz bazy danych w określonych przypadkach może jednak nie zostać dokończony z powodu ustawień specyficznych dla danego systemu operacyjnego, skutkiem czego cała instalacja systemu mMedica jest przerywana z błędem. Problemy z instalacją mogą wystąpić w systemach operacyjnych Windows 2000 i Windows Vista. Do czasu rozwiązania problemów z instalacją PostgreSQL w tych systemach operacyjnych zaleca się wykonać osobną instalację serwera za pomocą oryginalnego instalatora, a następnie wykonać instalację systemu mMedica. W takim przypadku instalator mMedica wykorzysta już istniejące w systemie oprogramowanie PostgreSQL i pod jego kontrolą uruchomi bazy danych. W niniejszym punkcie podano wszystkie kroki wymagane do instalacji PostgreSQL z oryginalnego instalatora. W następnych punktach podano kroki wymagane do instalacji systemu mMedica w systemach operacyjnych Windows 2000 i Windows Vista.

1. System mMedica wymaga serwera PostgreSQL w wersji min. 8.2. Oryginalny instalator oprogramowania PostgreSQL w najnowszej wersji 8.2.4 jest dostępny pod adresem:

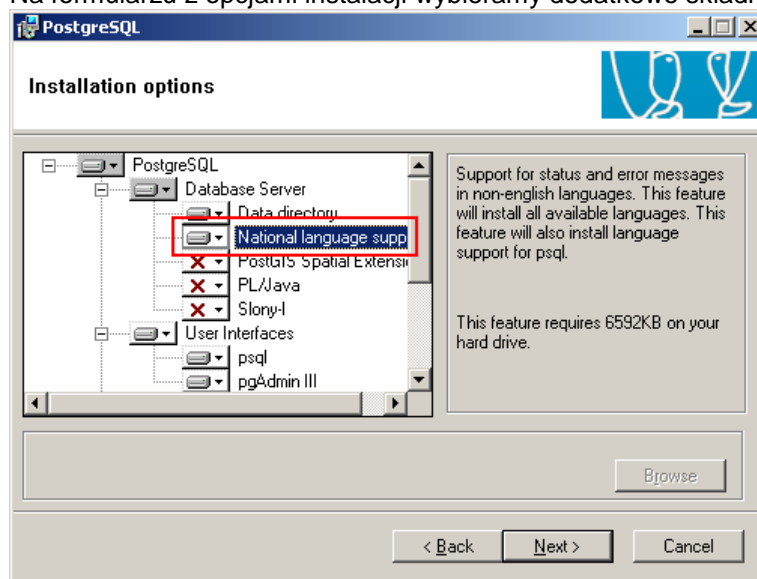
<http://www.postgresql.org/ftp/binary/v8.2.4/win32/>

Z listy dostępnych plików należy pobrać **postgresql-8.2.4-1.zip**.

2. Po pobraniu pliku zip, należy z niego rozpakować wszystkie pliki do jednego folderu i uruchomić **postgresql-8.2.msi**. Na kolejnych formularzach zatwierdzamy odpowiednie ustawienia i naciskamy 'Next >'. W następnych punktach niżej podano jedynie formularze, na których należy zwrócić szczególną uwagę i/lub zmienić ustawienia instalacji ze standardowych na wymagane przez system mMedica.

Informacja 1: Instalację PostgreSQL można wykonać w systemach operacyjnych Windows 2000, XP, 2003, Vista. W systemie operacyjnym wymagana jest obecność oprogramowania Windows Installer (MSI) w wersji min. 2.0.

3. Na formularzu z opcjami instalacji wybieramy dodatkowo składnik 'National language support'.

Naciskamy 'Next >'.

Informacja: Minimalny zestaw składników wymaganych przez system mMedica, to:

- *Data directory*
- *National language support*
- *psql*

4. Na formularzu konfiguracji usług musimy podać nazwę oraz hasło konta użytkownika systemu operacyjnego Windows, pod kontrolą którego będzie działać usługa PostgreSQL. Zwyczajowo przyjęło się tworzenie konta użytkownika o nazwie **postgres**.

Informacja 1: W przypadku braku, konto użytkownika zostanie automatycznie utworzone przez instalatora PostgreSQL. W przypadku, gdy konto już istnieje, podane na formularzu hasło musi być zgodne.

Naciskamy 'Next >'.

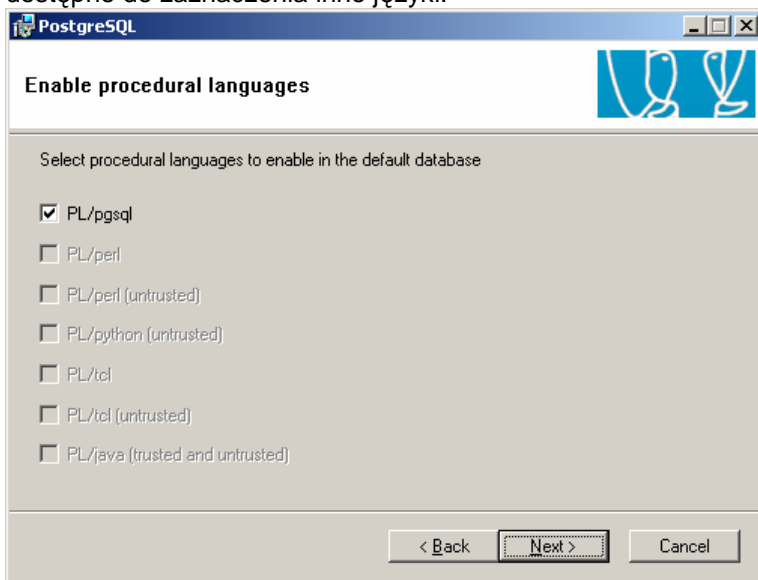
5. Na formularzu inicjacji klastra bazy danych należy wprowadzić następujące parametry wymagane przez system mMedica:
  - Locale: **Polish, Poland**
  - Encoding: **WIN1250**
  - Nazwa superużytkownika bazy: **postgres**
  - Hasło superużytkownika bazy: **postgres** (podane dwukrotnie)

Informacja 1: W przypadku, gdy baza danych ma być dostępna w sieci lokalnej, należy dodatkowo zaznaczyć opcję *'Accept connections on all addresses, not just localhost'*.

Informacja 2: Hasło superużytkownika zostanie zmienione na tajne przy instalacji systemu mMedica. Tu należy podać standardowe hasło, aby instalator mMedica mógł się zalogować do istniejącego klastra.

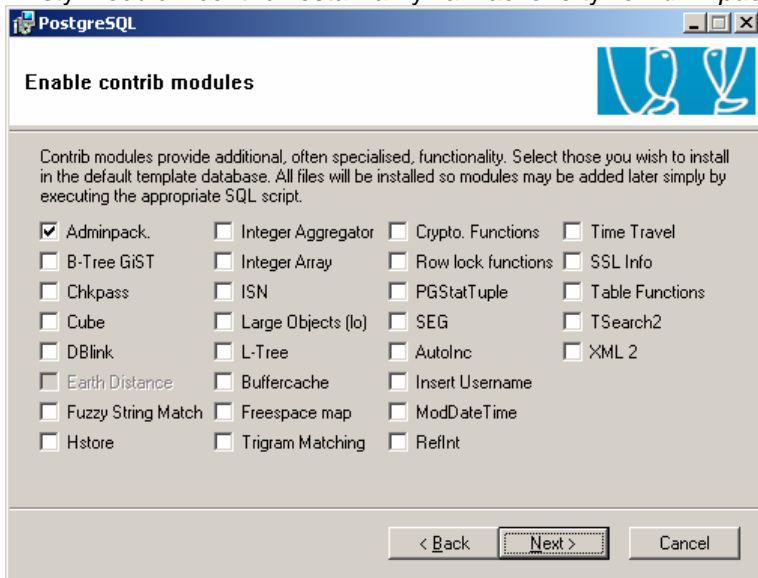
Naciskamy *'Next >'*.

- Z listy języków proceduralnych zostawiamy zaznaczone tylko *PL/pgsql* nawet, gdyby były dostępne do zaznaczenia inne języki.

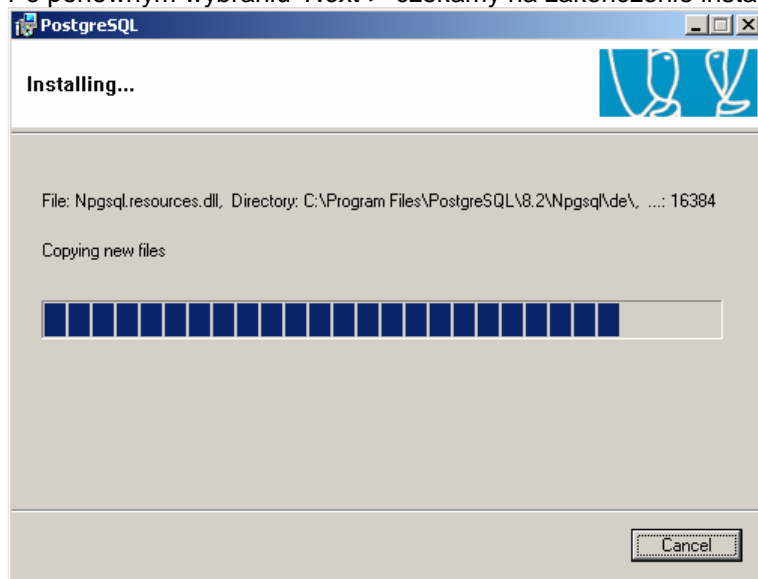
Naciskamy *'Next >'*.

- Z listy modułów contrib zostawiamy zaznaczone tylko *Adminpack*.

Naciskamy *'Next >'*.

8. Po ponownym wybraniu 'Next >' czekamy na zakończenie instalacji.

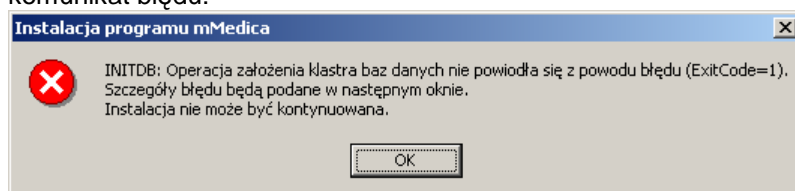

Po zakończeniu instalacji naciskamy 'Finish'.

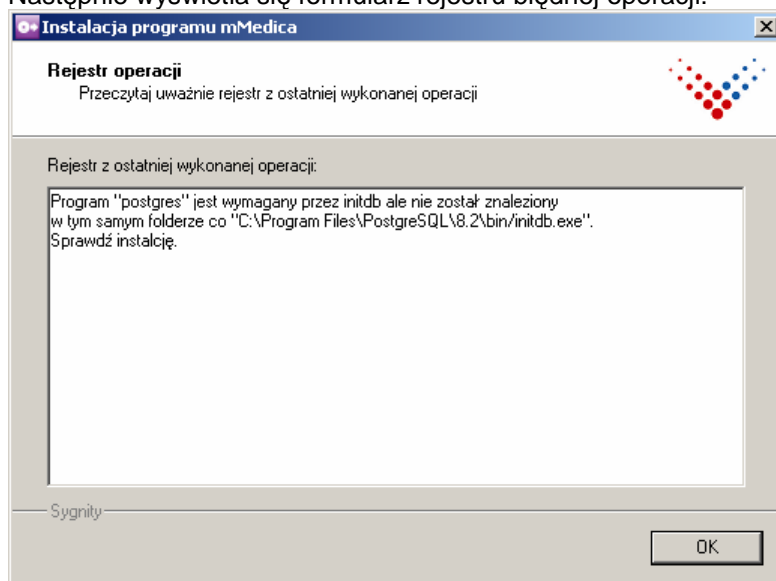
3.1.2. Instalacja mMedica w systemie operacyjnym Windows 2000

Problem

W trakcie procesu instalacji mMedica w systemie operacyjnym Windows 2000 wyświetla się komunikat błędu:

Następnie wyświetla się formularz rejestru błędnej operacji:

Po naciśnięciu 'OK' instalacja jest przerywana z błędem i wszystkie wprowadzone zmiany na komputerze są wycofywane.

Przyczyna

Przy próbie zainstalowania i uruchomienia nowej bazy danych operacja inicjacji klastra bazy danych nie może dojść do skutku z powodu braku nadanych odpowiednich uprawnień do docelowego folderu bazy bezpośrednio dla bieżącego użytkownika, pod kontrolą którego działa instalator mMedica. To ograniczenie narzuca bezpośrednio silnik bazy danych postgres.exe i nie można go ominąć. Problem nie wystąpi, gdy na komputerze już jest zainstalowany jakiś klaster bazy danych (np. po odinstalowaniu poprzedniej wersji systemu mMedica). Problem występuje w systemach operacyjnych Windows 2000 i Windows Vista. Ten problem nie dotyczy wszystkich edycji systemów Windows XP (Home, Professional, Media Center).

Rozwiązanie

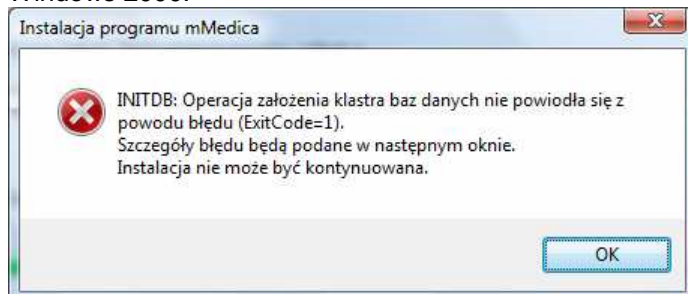
Uwaga! To rozwiązanie dotyczy tylko i wyłącznie pierwszej instalacji systemu mMedica, na komputerze, na którym nie ma jeszcze zainstalowanego klastra baz danych. Gdy taki klaster istnieje lub ma być przeprowadzona aktualizacja do nowszej wersji systemu, jedynym wymaganym krokiem jest po prostu uruchomienie instalatora.

Do czasu rozwiązania problemu należy wykonać osobną instalację serwera PostgreSQL za pomocą oryginalnego instalatora, a następnie wykonać instalację systemu mMedica. W takim przypadku instalator mMedica wykorzysta już istniejące w systemie oprogramowanie PostgreSQL i pod jego kontrolą uruchomi bazy danych.

1. Instalujemy oprogramowanie serwera PostgreSQL zgodnie z procedurą podaną w punkcie 3.1.1 *Osobna instalacja PostgreSQL* na stronie 28.
2. Wykonujemy instalację systemu mMedica wg jednego ze scenariuszy podanych w punkcie 2.1 *Pierwsza instalacja* na stronie 4.

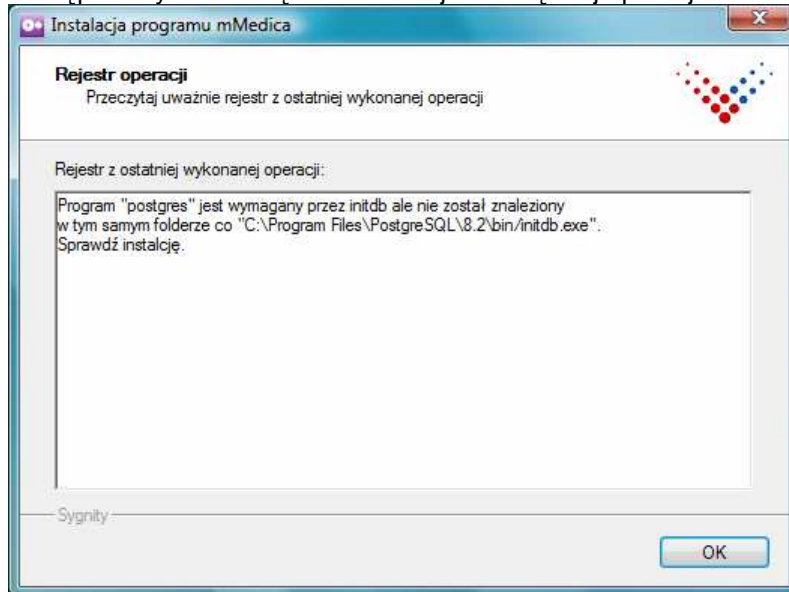
3.1.3. Instalacja mMedica w systemie operacyjnym Windows Vista**Problem**

W tym systemie operacyjnym podczas nowej instalacji występuje analogiczny problem jak w systemie Windows 2000:

Następnie wyświetla się formularz rejestru błędnej operacji:

Po naciśnięciu 'OK' instalacja jest przerywana z błędem i wszystkie wprowadzone zmiany na komputerze są wycofywane.

Przyczyna

Przy próbie zainstalowania i uruchomienia nowej bazy danych operacja inicjacji klastra bazy danych nie może dojść do skutku z powodu braku nadanych odpowiednich uprawnień do docelowego folderu bazy bezpośrednio dla bieżącego użytkownika, pod kontrolą którego działa instalator mMedica. To ograniczenie narzuca bezpośrednio silnik bazy danych postgres.exe i nie można go ominąć. Problem nie wystąpi, gdy na komputerze już jest zainstalowany jakiś klaster bazy danych (np. po odinstalowaniu poprzedniej wersji systemu mMedica). Problem występuje w systemach operacyjnych Windows 2000 i Windows Vista. Ten problem nie dotyczy wszystkich edycji systemów Windows XP (Home, Professional, Media Center).

Dodatkowo instalację serwera PostgreSQL w środowisku Windows Vista utrudnia funkcja *Kontrola konta użytkownika* (ang. *User Account Control – UAC*).

Rozwiązanie

Uwaga! To rozwiązanie dotyczy tylko i wyłącznie pierwszej instalacji systemu mMedica, na komputerze, na którym nie ma jeszcze zainstalowanego klastra baz danych. Gdy taki klaster istnieje lub ma być przeprowadzona aktualizacja do nowszej wersji systemu, jedynym wymaganym krokiem jest po prostu uruchomienie instalatora.

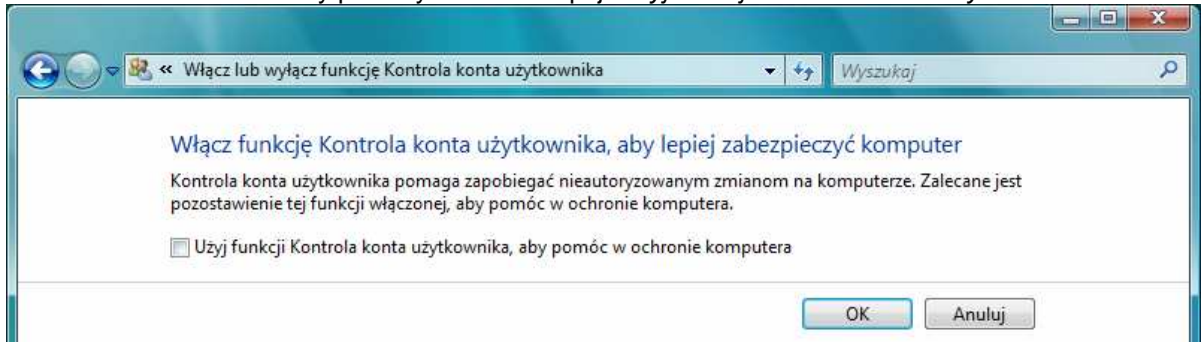
Do czasu rozwiązania problemu należy postąpić wg następującej procedury:

1. Wyłączamy funkcję *Kontrola konta użytkownika*:
  - Z menu *Start* wybieramy *Panel sterowania*.
  - W Panelu sterowania wybieramy ikonę *Konta użytkowników*.

- Na formularzu *Konta użytkowników* wybieramy opcję *Włącz lub wyłącz funkcję Kontrola konta użytkownika*. Wyrażamy zgodę, aby kontynuować.

- Na formularzu odznaczamy pole wyboru obok opcji *Użyj funkcji Kontrola konta użytkownika...*

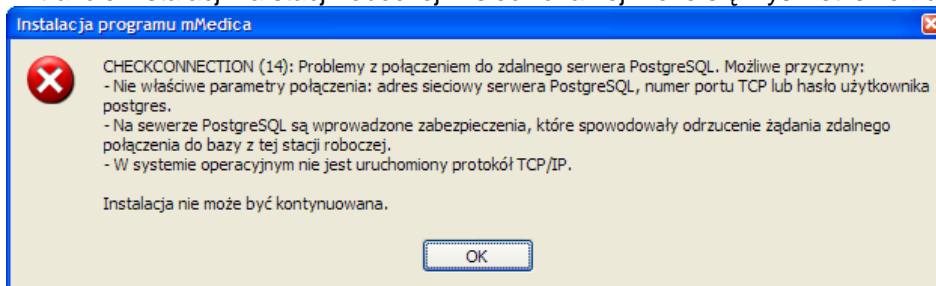
- Uruchamiamy ponownie komputer.
2. Instalujemy oprogramowanie serwera PostgreSQL zgodnie z procedurą podaną w punkcie 3.1.1 *Osobna instalacja PostgreSQL* na stronie 28.
  3. Wykonujemy instalację systemu mMedica wg jednego ze scenariuszy podanych w punkcie 2.1 *Pierwsza instalacja* na stronie 4.
Uwaga! Instalację należy wykonać instalatorem systemu mMedica w wersji min. 1.0.4.0 (udostępnionej 3 lipca 2007).
  4. Po udanej instalacji z powrotem włączamy funkcję *Kontrola konta użytkownika* analogicznie, jak podano w punkcie 1.

3.2. Problemy z połączeniem do bazy podczas instalacji

3.2.1. Połączenie ze zdalnym serwerem w sieci lokalnej

Problem

W trakcie instalacji na stacji roboczej w sieci lokalnej może się wyświetlić komunikat:

Następnie instalacja jest przerywana z błędem i wszystkie wprowadzone zmiany na komputerze są wycofywane.

Przyczyny

1. Oznacza to najczęściej błędnie podane informacje o połączeniu do bazy danych.
2. W przypadku, kiedy problem się powtarza, może to oznaczać nieprawidłową konfigurację po stronie serwera bazy danych, który odrzuca każde zdalne żądanie połączenia do bazy danych.

Rozwiązania

W przypadku przyczyny 1, należy powtórzyć instalację na stacji roboczej i podać poprawne dane o połączeniu z serwerem.

W przypadku przyczyny 2, odpowiednie zmiany w konfiguracji PostgreSQL należy wprowadzić na serwerze sieciowym z bazą danych. Można postąpić jedną z 2 metod:

1. Jeżeli na komputerze jest system operacyjny Windows i oprogramowanie PostgreSQL zostało na nim zainstalowane za pomocą instalatora mMedica, to można postąpić następująco:
  - Odinstalować system mMedica. Na dysku pozostanie jedynie klastery z bazami danych.
  - Następnie ponownie zainstalować system mMedica za pomocą najnowszego instalatora i wybrać typ instalacji systemu na serwerze sieciowym (p. punkt 2.1.2 *Instalacja systemu na*

serwerze sieciowym na stronie 9). Odpowiednia konfiguracja zostanie automatycznie wprowadzona do serwera.

- Po zmianie instalacji systemu na serwerze należy powtórzyć instalację na stacji roboczej.
2. W przypadku, gdy serwer ma inny system operacyjny lub PostgreSQL został zainstalowany innym narzędziem, jego konfigurację trzeba będzie zmodyfikować ręcznie. Aby to wykonać:
- Na serwerze należy otworzyć folder z bazami danych (w Windows zwykle jest to „C:\Program Files\PostgreSQL\8.2\data”).
  - W folderze należy otworzyć do edycji w dowolnym edytorze tekstowym plik **postgresql.conf**. W pliku należy zweryfikować, czy istnieje następujący wpis dla parametru **listen_addresses**:

```
listen_addresses = '*'          # what IP address(es) to listen on;
```

Uwaga! Przed wpisem nie może być znaku komentarza #. Jeżeli zamiast gwiazdki jest 'localhost', należy zmienić na '*'.

- Następnie należy otworzyć do edycji plik **pg_hba.conf**. W pliku musi być wpis zezwalający komputerom z wybranej sieci lokalnej na dostęp do serwera z metodą autoryzacji **md5**. W pliku w osobnej linii powinien być następujący wpis:

```
host all all 10.0.0.0 255.0.0.0 md5
```

Wpis podano dla przykładowej sieci 10.0.0.0 z maską 255.0.0.0. Można też się spotkać z następującym wpisem:

```
host all all 10.0.0.0/8 md5
```

Wpis 10.0.0.0/8 oznacza sieć 10.0.0.0 z maską, której pierwsze 8 bitów jest ustawionych (czyli de facto jest to maska 255.0.0.0).

Oba powyższe przykładowe wpisy są sobie równoważne.

Informacja: W pliku **pg_hba.conf** można się spotkać także z takim wpisem:

```
host all all 0.0.0.0 0.0.0.0 md5
```

Oznacza to zezwolenie na dostęp do bazy danych z dowolnego komputera w dowolnej sieci. W takim przypadku nie są wymagane jakiegokolwiek zmiany, chyba że chcemy ten dostęp ograniczyć do pojedynczej sieci.

- Po dokonaniu wymaganych zmian i zapisaniu plików należy zrestartować usługę serwera PostgreSQL. Dla przykładu w systemie Windows w tym celu należy wybrać panel usług z menu *Start / Programy / Narzędzia administracyjne / Usługi*. Następnie na liście dostępnych usług trzeba znaleźć i zaznaczyć myszą pozycję **PostgreSQL Database Server 8.2**.

Następnie na pasku narzędziowym należy wybrać przycisk .

Informacja: Na serwerze Linux dokonujemy analogicznych zmian w tych samych plikach w folderze bazy danych. Najprostsza procedura restartu polega na wydaniu kolejnych poleceń:

```
pg_ctl stop -D "<folder bazy danych>"
pg_ctl start -D "<folder bazy danych>"
```

Jednak sposób uruchomienia bazy w środowisku Linux może zależeć od sposobu jego zainstalowania i może być wymagana interwencja ze strony administratora serwera.

- Po dokonaniu powyższych zmian na serwerze należy powtórzyć instalację na stacji roboczej.